

Школска 2013/2014. година
Општинско такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1. У поље поред певача упиши број под којим се налази наслов народне песме коју је испевао. Два наслова су вишак.

1.	„Марко Краљевић и Муса Кесеџија”		
2.	„Зидање Скадра”	Филип Вишњић	
3.	„Иво Сенковић и ага од Рибника”	Тешан Подруговић	
4.	„Бој на Мишару”		

2. Од локалитета у Лазаревићевом делу „Све ће то народ позлатити” помињу се:

- а) Панчево, Дунав;
 б) Књажевац, Сава;
 в) Лесковац, Морава.

Заокружи слово испред тачног одговора.

3. У сваком од наведених низова подвуци по једног уљеза који се жанровски разликује од друга два примера у низу.

- а) „Златна јабука и девет пауница”, „Немушти језик”, „Еро с онога свијета”
 б) „Почетак буне против дахија”, „Хасанагиница”, „Женидба Милића Барјактара”
 в) „Ромео и Јулија”, „Покондирена тиква”, „Живот и прикљученија”

4. Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.

а) „Светли гробови” Ј. Ј. Змаја припадају <i>Булићима</i> .	Т Н
б) Песма „Светли гробови” декламована је на селу након Радичевићеве смрти.	Т Н
в) Стилска фигура у стиху „Што не могах – ти ћеш моћи!” зове се градација.	Т Н
г) „Светли гробови” су и мисаона (рефлексивна) песма.	Т Н

5. На основу биографских података препознај о ком је књижевнику реч. Његово име и презиме напиши на линији.

Рођен је 1826. године у Бранковини код Ваљева. Школовао се у Београду, Прагу, Берлину и Хајделбергу. Много је путовао по европским земљама. Дуго је боравио у Црној Гори. Он је наш први модерни путописац. Оставио је записе о својим путовањима по Швајцарској, Паризу, Италији, Немачкој...

_____ (име и презиме)

6.	<p>Заокружи слово испред једног одређења које тачно описује наведене стихове.</p> <p>„Блажени били сви гласови, које Уз уздах, жудњу и сузе без броја Просух, зовући име Госпе моје;</p> <p>И блажене све хартије где пишем У славу њену, и мисао моја Која је њена, и ничија више.”</p> <p>а) терцети, опкорачења, обгрљена рима; б) секстина, опкорачења и парна рима; в) терцети, опкорачења и укрштена рима.</p>																					
7.	<p>Допуни следећу реченицу.</p> <p>Ове године (2014) обележава се _____ година од смрти Вука Стефановића Караџића.</p>																					
8.	<p>У поље поред наслова дела упиши број под којим се налази назив животиње која се помиње у том делу. Две животиње су вишак.</p> <table border="1" data-bbox="184 1181 1829 1448"> <tr> <td>1.</td> <td>змија</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>славуј</td> <td>„Пилипенда”</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>вилин коњиц</td> <td>„Ђулић XLII”</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>камила</td> <td>„Немушти језик”</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>магарац</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	1.	змија			2.	славуј	„Пилипенда”		3.	вилин коњиц	„Ђулић XLII”		4.	камила	„Немушти језик”		5.	магарац			
1.	змија																					
2.	славуј	„Пилипенда”																				
3.	вилин коњиц	„Ђулић XLII”																				
4.	камила	„Немушти језик”																				
5.	магарац																					
9.	<p>Заокружи три тачне одреднице које се односе на следећи одломак.</p> <p>„(Јаничари уводе окованог Лазара. Он је исцепан, рањен, крвав, без каџиге. С њим је, такође крвав и сав у ранама, слуга Милутин.)”</p> <p>а) Душан Ковачевић; б) наведено из драме у стиху; в) дидаскалија; г) Лазарева субота; д) Видовдан, 1914; ђ) Љубомир Симовић.</p>																					
10.	<p>У следећем одломку на одговарајућа места према опису упиши имена двеју јунакиња из познатог Сремчевог романа.</p> <p>„_____ је била мало сањалица и сентиментална; а _____ онако, не знаш ни сам како да кажеш, онако обична. – _____ је певала најрадије: ’Ничи, ничи, крине бели’, а _____ од српских: ’Ко је срце у те дирно’, а од немачких све неке у којима се излаже презрењу мушки бол, и пита шта ће он на свету.”</p>																					
11.	<p>На основу дефиниције препознај о којој је стилској фигури реч. Назив стилске фигуре напиши на линији.</p> <p>Ова стилска фигура заснива се на пренесеном значењу речи, при чему се истиче логичка (просторна, временска, узрочна) веза међу појмовима. Тако је једним појмом могуће именовати други, средством особу, материјалом од којег је нешто направљено читав предмет.</p> <p>_____</p> <p>(назив стилске фигуре)</p>																					

12. Попуни оно што недостаје у наведеној табели. Упиши пуне називе књижевних врста, наслове дела, као и име и презиме аутора.

КЊИЖЕВНА ВРСТА	НАЗИВ ДЕЛА	АУТОР ДЕЛА
		Петар Петровић Његош
	„Увела ружа”	
лирска песма		Васко Попа

13. Прочитај следеће стихове и на линији напиши два назива за ову врсту стиха.

„Површина шушти и целива стене;
Свод се светли топал, стаклен, изнад вода”

и(ли)

_____ (два назива за ову врсту стиха)

14. Пажљиво прочитај одломак из приповетке Стефана Митрова Љубише и одговори на захтев испод њега.

„ – Ми се надали да ће нам доћи бољи и виши јунак нег си ти.

Наједи се Кањош да пукне:

– Моја господо! Бољи и виши пођоше бољијема и вишијема, а ја једва вас допадох. Ја сам најприје дошао до вас, јер нећу да излазим пред дужда него славодобитан, а ви ме лијепо дочекасте!”

У одломку доминирају елементи:

- а) пародије;
- б) ироније;
- в) хумора.

Заокружи слово испред тачног одговора.

15. Подвуци једну реч која не припада наведеним стиховима из песме „Подне” Јована Дучића. Затим напиши на линији коју реч је употребио песник.

„Све је тако тихо. И у мојој души
Продужено видим ово мртво море:”

16. Подвуци два књижевнотеоријска појма који не одређују драму као књижевни род.

КАТАРЗА

СЦЕНСКИ ЗНАКОВИ

РОМАНСА

СПЕВ

РАЗРЕШЕЊЕ СУКОБА

17. На основу глаголских синтагми или глагола и објекта из стихова препознај о којој је песми и аутору реч.

ПРЕТЕЋ СУНЦУ

СПРЕМЕ БУСИЈУ

СМЕЛО ПРЕЗИРУЋ

ДРЗНЕШ ЛИ ДАЉЕ

У ЗАНОСНОМЕ СТРАХУ ЛУПАТИ

_____ (наслов песме)

_____ (пуно име и презиме аутора)

18.	<p>Са пажњом прочитај наредне стихове Оскара Давича и подвуди назив једне стилске фигуре за коју се у стиховима не налази одговарајући пример.</p> <p>„ој, Србијо, песмо међу народима.</p> <p>Песмо тужна, мека си милошта што плаче као крв грожђа, као суза мошта, као онај пољубац, онај мирис перја што утка у гугутање своје гугутка.”</p> <p style="text-align: center;">АПОСТРОФА МЕТАФОРА АЛИТЕРАЦИЈА СТАЛНИ ЕПИТЕТ КОМПАРАЦИЈА</p>
19.	<p>Заокружи слово испред имена јунака који владици Данилу, док чита писмо Селим везира (из Његошевог „Горског вијенца”), казује:</p> <p>„Отпиши му како знаш, владико, и чувај му образ ка он теби! ”</p> <p>а) Сердар Јанко б) Војвода Батрић в) Вук Мићуновић</p>
20.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и напиши на линији који облик казивања у њему доминира.</p> <p>„Какво подсмевање? – помисли Червјаков. – Нема ту баш никаквог подсмевања! Генерал, а не може да разуме! Кад је тако, нећу се више ни извињавати таквом фанфарону. Нека га ђаво носи. Написаћу му писмо, али нећу ићи. Богами, нећу ићи!”</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(назив облика казивања)</p>

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____